

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Välinehuoltoalan perustutkinnon kokeilu - kokeiluverkoston yhteistyöpäivät

Tutkinnon perusteiden uudistaminen
3.4.2017 SAKKY

Aira Rajamäki, Opetushallitus

Ajankohtaista

- Säädosmuutokset
  - NQF - Best fit –periaate
  - Tutkintorakenneasetus 1.8.2017
  - Tutkintotyyppien määritelmä
- Kokeilun tulokset - vaikuttavuusarvioinnin ja vuoden 2016 väliraportin tulokset
- Kokeilussa noudatettavan tutkinnon perusteen uudistaminen
- Kokeilujen yhteistyöverkostojen hyödyntäminen valmistelussa
- Jaoston ja kokeilujen ohjausryhmän ohjauksen hyödyntäminen perustetyössä.

Ammatillisen koulutuksen reformi

Tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta painottava
rahoitusjärjestelmä,
joka on yhtenäinen kokonaisuus

Yksi järjestämislupa
ammattillista koulutusta varten

Työpaikalla tapahtuvan opiskelun päämuodoiksi
oppisopimus ja koulutussopimus

Jatkuva haku
hakeutumisen pääväyläksi

Työvoimakoulutus
(tutkintotavoitteinen ja
osa ei-tutkintotavoitteisesta työvoimakoulutuksesta)
osaksi uutta
ammattillisen koulutuksen järjestelmää

Ammatillisia tutkintoja ja ammatillista koulutusta
säädelään **yhdellä lailla**

Osaamistarpeisiin vastataan **tutkinnoilla ja
niiden osilla, valmentavilla koulutuksilla**
sekä **muulla ammatillisella koulutuksella**

**Selkeämpi ja työelämän
osaamistarpeisiin paremmin vastaava
tutkintojärjestelmä**

Yksi näyttöön perustuva tapa suorittaa tutkinto

Henkilökohtaistamalla
yksilölliset opintopolut kaikille tutkintoa tai sen osaa
suorittaville

Säädösmuutokset - NQF - Laki tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä (93/2017) ja Valtioneuvoston asetus tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä (120/2017)

- Voimaan 1.3.2017
  - Perustutkinto asetuu viitekehyksen tasolle 4
  - Ammattitutkinto asetuu tasolle 4
  - Erikoisammattitutkinto asetuu tasolle 5

NQF TASO 4 - Määritelmä

Hallitsee oman työ- tai opintoalansa tietoperustan laajoissa asiayhteyksissä sekä tietyt kognitiiviset ja käytännön taidot sekä ilmaisukyvyn ja hyödyntää näitä tietoja ja taitoja ratkaistaessa oman alan erityisongelmia ja suorittaessaan alan tehtäviä. Työskentelee itsenäisesti yleensä ennustettavissa, mutta mahdollisesti muuttuvissa toimintaympäristöissä.

Vastaa omien tehtäviensä loppuun suorittamisesta sekä toimii turvallisesti ja vastuullisesti työyhteisössä. Toimii taloudellisesti, tuloksellisesti ja suunnitelmallisesti sekä järjestelee työnsä huomioiden muut toimijat. Kykenee valvomaan muiden suorittamia rutiinitehtäviä. Valmiudet toimia yrittäjämäisesti toisen palveluksessa tai alan itsenäisenä yrittäjänä. Arvioi omaa osaamistaan ja tehtäväaluettaan ja parantaa työhön tai opintoihin liittyviä toimia. Kehittää itseään ja työtään.

Valmius elinikäiseen oppimiseen. Toimii erilaisten ihmisten kanssa opiskelu- ja työyhteisössä sekä muissa ryhmissä ja verkostoissa eettisten periaatteiden mukaisesti. Viestii monimuotoisesti ja vuorovaikutteisesti eri tilanteissa ja tuottaa monipuolisia, myös alaan liittyviä, tekstejä äidinkielellään. Viestii toisella kotimaisella kielellä ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä myös kansainvälisesti.

Tutkintotyyppien määritelmät (L 788/2014, 12 a)

- **Ammatillisen perustutkinnossa** osoitetaan laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet alan eri tehtäviin sekä erikoistuneempi osaaminen ja työelämän edellyttämä ammattitaito vähintään yhdellä työelämän toimintakokonaisuuteen liittyvällä osa-alueella.
- **Ammattitutkinnossa** osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattiosaamista, joka on perustutkintoa syvempää tai kohdistuu rajatumpiin työtehtäviin.
- **Erikoisammattitutkinnossa** osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on syvällistä ammatin hallintaa tai monialaista osaamista.

Tutkintorakenneasetus, voimaan 1.8.2017

- *Välinehuoltoalan perustutkinto, välinehuoltaja*; vakinaistetaan
  - Tutkintoon sisältyy laaja-alaista osaamista työelämän tarvetta ja alan kehittämistä varten. Välinehuollon osaamista tarvitaan työelämässä myös muissa kuin terveydenhuollon toimintaympäristöissä, esim. pieneläinkilinikoilla, lääketeollisuudessa sekä elintarviketeollisuudessa.
- Terveysalan ammattitutkinto, voimaan 1.1.2019; nykyinen *välinehuoltajan at* olisi voimassa 31.12.2018 saakka?, jonka jälkeen poistuisi tutkintorakenteesta. Asiaa tarkistetaan poistumisen osalta reformin jälkeisessä asetuksessa.
- *Välinehuoltajan erikoisammattitutkinto* poistuu asetuksessa 31.12.2018. *Osaaminen yhdistetään nykyiseen lähiesimiestyön ammattitutkintoon ja uuteen johtamisen ja yritystoiminnan erikoisammattitutkintoon.*

Kokeilututkinnosta tutkintorakenteen mukaiseen tutkintoon

- Tutkinnon perusteiden uudistaminen vuoden 2017 aikana ePerusteet –alustalla erillisen aikataulun mukaisesti
- Kokeilu jatkuu 31.7.2018 asti -> kokeiluverkoston hyödyntäminen luonnosten laadinnassa
  - Kokeilun jaoston rooli työn asiantuntijaohjauksessa - ennen perusteiden lausunnon lähettämistä sekä lausuntopalautteiden huomioon ottamisen jälkeen -> tästä sovittu 1.3.2017 jaoston kokouksessa
  - OKM:n kokeilujen ohjausryhmä.

Kokeilututkinnosta tutkintorakenteen mukaiseen tutkintoon..

- Kokeilussa mukana olevien koulutuksen järjestäjien tulee tehdä ***ehdotus tutkinnon perusteeksi***
  - Amisäätiö/Amiedu *valmistelee ehdotuksen välinehuoltoalan perustutkinnon ammatillisten tutkinnon osien uudistetuiksi perusteiksi* (tutkinnon muodostuminen ja tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset, osaamisen arviointi, ammattitaidon osoittamistavat ja osaamispisteet) ja tutkinnon kuvaukseksi (kansainväliseen käyttöön tarkoitetun todistusliitteen tiedot) yhdessä tarkoitukseen asetetun työryhmän kanssa. Välinehuoltoalan perustutkinnon perusteiden uudistamisen keskeinen sisältö on tehdä ehdotukset välinehuoltoalan perustutkinnon pakollisista ja valinnaisista ammatillisista tutkinnon osista sekä niiden osaamispisteistä. Ehdotuksessa tulee ottaa huomioon tämän työn ohjausryhmän (=jaosto) linjaukset, työelämän tarpeet, voimassa olevat säädökset, koulutuspoliittiset linjaukset, kokeilun väliraporttien ja vaikuttavuusarvioinnin tulokset sekä ammatillisen koulutuksen reformin asettamat muutostarpeet.
  - Ehdotuksen tekeminen mahdollistuu **perustetyöryhmän ja kokeiluverkoston** yhteistyön tuloksena
  - OPH:lla yhteistyösopimus Amisäätiön Amiedun kanssa.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Välinehuoltoalan perustutkinto, *välinehuoltaja*

1.8.2017 voimaan tulevassa
tutkintorakenneasetuksessa OKM:n TUTKE
3 -työelämän ohjausryhmän linjauksen
mukaisesti

Välinehuoltoalan perustutkinnon perusteiden uudistaminen

- Perustetyö on käynnissä
- Huomioon otettavaa
  - Koulutuspoliittiset linjaukset
  - Väliraportin ja vaikuttavuusarvioinnin tulokset
  - Pakollisten ja valinnaisten tutkinnon osien nimien, ammattitaitovaatimusten ja osaamispisteiden tarkistaminen
  - Tutkinnon osien osaamisen arvioinnin tarkistaminen ePerusteissa taulukkomuodossa ja tarpeettomien päällekkäisyyksien poistaminen
  - Ammattitaidon osoittamistapojen kuvausten tarkistaminen
- Luonnokset ammatillisista tutkinnon osista lausunnolle 9/2017?
- Perusteiden hyväksyminen ja OPH:n määräys loppusyksyllä 2017
- Uudistetut tutkinnon perusteet **voimaan 1.8.2018** alkavassa koulutuksessa.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

”Kontekstuaalinen” kuvaustapa tutkinnon perusteissa

Valmistelu tehdään ePerusteissa

Tutkinnon osan kuvaaminen ammatillisessa perustutkinnossa – Pakolliset ja valinnaiset ammatilliset tutkinnon osat

Ammattitaitovaatimusten kuvaus ePerusteissa (1)

- Ammattitaitovaatimukset kuvataan työelämälähtöisesti **osaamisena, MITÄ** tutkinnon suorittaja **osaa tehdä**
- Ammattitaitovaatimusten **koonti tutkinnon osan alkuun** ottaen huomioon tutkinnon osan
  - työprosessin tai sen osan hallintaa
  - työmenetelmien-, välineiden ja materiaalien hallintaa
  - työn perustana olevan tiedon hallintaa
  - elinikäisen oppimisen avaintaitoja.

Tutkinnon osan kuvaaminen ammatillisessa perustutkinnossa – Osaamisen arviointi ePerusteissa (2)

- Tutkinnon osan **osaamisen arviointi** tehdään **ammattitaitovaatimuksittain**
- Jatkossa Ei erillisiä arvioinnin pääkohteita (nyk. 4 pääkohdetta, joihin koottu tutkinnon osan osaamisen arviointi)
- Kuvataan ammattitaitovaatimuksittain **tekemisenä – MITEN** tutkinnon suorittaja osaa ko. ammattitaitovaatimukseen liittyvän osaamisen
- Arviointiasteikko tasoilla tyydyttävä (T1), hyvä (H2) ja kiitettävä (K3) – laadulliset ja määrälliset arviointikriteerit
- Erityistä huomiota kiinnitettävä tyydyttävän tason osaamisen kriteereihin, jotta työelämään siirtyminen on mahdollista.

Tutkinnon osan kuvaaminen ammatillisessa perustutkinnossa Osaamisen arviointi ePerusteissa (3) – muutokset mahdollisia, HE?

- ◆ Ammattitaidon osoittamistavat
  - **Yksi tapa** osoittaa tutkinnon osassa vaadittu osaaminen/ammattitaito – **NÄYTTÄMÄLLÄ**
  - Lisäksi kuvataan keskeiset **työpaikat** ja mahdollisuus tarvittavin osin **muuhun osaamisen/ammattitaidon arviointiin.**

Tutkinnon osien laajuuden määrittäminen osaamispisteinä

- Osaamispisteiden tarkistaminen – perustutkinto 180 osaamispistettä
- Tutkinnon osan osaamispisteiden muodostuminen – tarkastelussa tutkinnon osan
  - kattavuus
  - vaikeusaste
  - merkittävyys.

Yhteiset tutkinnon osat (35 osp) - muutos tutkinnon osiin 1.8.2018 alkaen – valmistelu käynnissä

- Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen
- Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen
- Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen
- **Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen erillisenä tutkinnon osana poistuisi** ja sisältö sijoitettaisiin jatkossa kolmen ensimmäisen yhteyteen
- Tutkinnon osien osa-alueissa muutoksia, myös osaamispisteissä
- Yhteiset tutkinnon osat **koskevat kaikkia** tutkinnon suorittajia.

Vapaasti valittavat tutkinnon osat (10 osp) - muutos tutkinnon osiin

- Vapaasti valittavat tutkinnon osat (10 osp) itsenäisenä tutkinnon osana olisivat poistumassa
- 10 osp siirto ammatillisten tutkinnon osien valikkoon -135 osp -> 145 osp – Valinnaiset tutkinnon osat - valinnaisuuden ***kohdentamiseen eri vaihtoehtoja → tarkennuksia, kun HE valmistuu.***

Valinnaiset tutkinnon osat (epävarmaa, miten HE:ssä?)

- **Kaikissa perustutkinnoissa?**

- Ammatillista kehittymistä tukevat tutkinnon osat (1-25 osp); sisältää yhteisten tutkinnon osien osia/osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja tai korkeakouluopintoja

- **Perustetyössä määritellään?**

- Paikallisiin ammattitaitovaatimukseen perustuva tutkinnon osa (5-25 (15?) osp); koulutuksen järjestäjän työelämän osaamistarpeisiin vastaava ammatillinen tutkinnon osa, myös globaalit tarpeet tarvittaessa
- Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen (5 osp)
- Huippuosaajana toimiminen (15 osp), Ammattitaitokilpailuissa toimiminen (15 osp?)
- Yritystoiminnan suunnittelu 15 osp?, suhde YTOihin?
- Yrityksessä toimiminen 15 osp?, suhde YTOihin?
- Tutkinnon osa(t) ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta

Uudelleen muokkausta tulossa ePerusteiden liiteosan teksteihin. Liite: Tutkinnon kuvaus

- Tutkinnon muodostuminen
- Tutkinnon suorittaneen osaaminen
- Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia
- Tutkintotodistuksen antajan nimi ja asema
- Tutkinnosta päättävän kansallisen/alueellisen viranomaisen nimi ja asema
- Tutkinnon taso (kansallinen tai kansainvälinen)
- Arvosana-asteikko/hyväksymisvaatimukset
- Jatko-opintokelpoisuus
- Säädösperusta
- Tutkintotodistuksen voi säädösten mukaan saada seuraavilla tavoilla
- Pohjakoulutusvaatimukset

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos

Etunimi Sukunimi
Lisärivi Calibri Regular

